

vedkommende Værter vil være bedre og simplere, om det bliver saaledes, og den ubetydelige Difference af nogle faa Skillinger pr. Hest pro anno kan dog virkelig ikke gjøre noget. Da jeg af den høitærede Krigsminister har hørt, at Regjeringen er betænkt paa — hvad Udvalget ogsaa i sin Betænkning har udhævet — at vi fornemmelig trænge til at gjøre en Hovedreform i vort Indquarteringsvæsen, skal jeg for Dvrigt tilbageholde de Bemærkninger, som jeg ellers kunde have været foranlediget til at gjøre. Jeg maa kun tillade mig at bemærke i Anledning af den høitærede Krigsministers Bemærkning til § 2, at jeg ikke troer, at dette Forslag har nogen praktisk Vigtighed, da, saavidt mig bekjendt, og jeg troer, at jeg i de seneste Krigsaar har været temmelig inde i de Forhold, det Tilfælde sjældent indtræder, at Officererne gjøre Brug af den Ret, de have. Der har bestandig været et saadant Forhold mellem dem og Værterne, at man har kommet hverandre med Redebonhed imøde, og i Almindelighed have Officererne forenet sig med Værterne eller søgt de Messer, de have indrettet. Men i Dvrigt kan jeg ikke nægte, at det kunde have sine Banskfeligheder, dersom man kan tænke sig et saa isoleret Forhold, hvor Værterne vare mindre redebonne, end de i andre Tilfælde have været. Med Hensyn til denne Betragtning skulde jeg derfor være enig med den høitærede Krigsminister.

Dahl: Jeg maa aldeles samstemme med, hvad det ærede Udvalg har anført i Begyndelsen af dets Betænkning om, at Indquarteringsvæsenet saaledes, som det nu er ordnet, paa lægger Kjøbstæderne en uforholdsmæssig Byrde. Saalange de Troppestykker, der have ligget i Kjøbstæderne, ikke have været meget store, kunde det dog nogenlunde gaae an; men i de senere Aar, da Forholdene have medført, at langt større Troppestykker have maattet ligge inde og altsaa have været fordeelte omkring hos Borgerne i deres Huse, er det for mange mindre Familier, der, som sædvanligt i Kjøbstæderne, eie deres egen Gaard, næsten blevet uundholdeligt, og det har desværre medført, at Enker og eentlige Fruentimmer, som have eiet smaa Steder og Gaarde i Kjøbstæderne, have, for at undgaae Indquarteringsbyrden, maattet sælge

disse Eiendomme. Derved er der flere Eiendomme kommet paa Markedet, end det ellers vilde have været Tilfældet, og Prisen paa Eiendommene i Kjøbstæderne er derved dalet endmere end ellers. Det forekommer mig, at dette er et saa vigtigt Moment, at det vist bør komme i nogen Betragtning, for, om det er muligt at faae Indquarteringsbyrden til at gaae over fra at være en Byrde, der udredes in natura af Kjøbstæderne mod en vis Erstatning, til at blive en Byrde for Staten, saa at Tropperne saavidt muligt komme til at blive casernerede paa deres forskjellige Garnisonssteder i Provindserne. Det var dette Moment, jeg vilde tillade mig at henlede vor høitærede Regjerings særdeles Opmærksomhed paa; jeg troer, at det fortjener den i høi Grad.

Koster: Naar den høitærede Indenrigsminister har bemærket, at alle disse Forandringer, som Udvalget har søgt at frembringe ved Udkastet, kun skulde gaae ud paa en Lettelse for de Dvarteerpligtige, da maa jeg bemærke, at det har ikke været den Tanke, som har især foretvævet Udvalget. Man har ligesaameget havt for Øie at kunne gjøre Forholdene bekvemme for den militaire Tjeneste, og man har indseet, at, hvad der skeer til Lettelse for Borgerne, der skulde modtage Indquartering, tillige skeer i den militaire Tjenestes Tary. Naar der af den høitærede Krigsminister er udtalt, at han fuldkommen samstemmer med Udvalget i, at det er paatrængende nødvendigt at faae Indquarteringsforholdene omordnede i det Hele, da er det mig høit at høre dette, og jeg haaber, at det vil bevirke, at denne Sag med det Allerførreste vil blive fremmet, og det var mig saameget behageligere, som jeg, da Udvalgets Betænkning allerede var ffreven, blev noget forstyrret i dette Haab ved at høre den høitærede Indenrigsminister paa et andet Sted udtale sig i Ord, som tydede hen paa, at Udvalget til Indquarteringsvæsenets Omordning ikke var meget stor, idet man kun med megen Betænknelighed turde gaae ind derpaa, da det stod i Forbindelse med hele Hærvæsenets Omorganisation, en Sag, som jeg ikke tør troe er saa meget let at ffride til eller at faae saa nær for Døren. Hvad de specielle Punkter angaaer, da er det ikke overeensstemmende